

1.3.**Останати макроекономски движења**

Во август 2003 година е регистриран месечен пад на вработеноста од 0,5%...

...и кумулативен пад од 1,7%

Во периодот јануари-август 2003 година, просечната нето плата по работник е порасла од 5,7% и 4,9%, соодветно

Вкупниот број на вработени во Република Македонија во август 2003 година⁴ изнесуваше 273.816 лица и во однос на претходниот месец беше помал за 1.389 лица, или за 0,5%. На кумулативна основа, во периодот јануари-август 2003 година, во однос на истиот период од 2002 година, бројот на вработените бележи намалување од 1,7%. Набљудувано според дејности, најголем кумулативен пад на вработеноста е регистриран во земјоделството, во секторот земјоделство, лов и шумарство од 9,7%, во кој се вработени 4,1% од вкупниот број на вработени во анализираниот период. Во рамки на индустријата, во секторот преработувачка индустрија, бројот на вработените е намален за 4,4% (најзначаен сектор кој опфаќа 31,8% од вкупната вработеност). Од друга страна, во услужните дејности, во секторот трговија на големо и мало, јавна управа и одбрана и секторот образование е регистриран пораст на вработеноста од 3,5%, 1,8% и 2,4% (сектори кои опфаќаат 28,0% од вкупниот број на вработени).

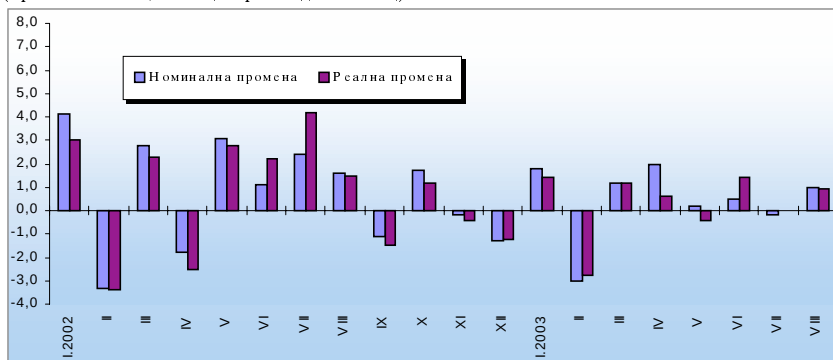
Во август 2003 година⁵ просечната месечна нето плата по работник во Република Македонија изнесуваше 11.961 денар, што претставува номинален и речиси идентичен реален пораст од 1,0% (имајќи предвид дека месечната стапка на инфлација во август беше минимална, 0,1%). Порастот е резултат на зголемувањето на просечната плата во дејноста услуги (за 1,1%), која изнесуваше 13.611 денари. Во рамки на услужната дејност, во секторот финансиско посредување беше исплатена највисока плата од 23.669 денари. Од друга страна, просечната плата во индустријата беше пониска за 0,3% и изнесуваше 11.860 денари, при што највисока плата беше регистрирана во секторот снабдување со електрична енергија, гас и вода од 15.055 денари, а најниска во секторот градежништво од 9.046 денари. Во земјоделството просечната плата беше пониска за 4,6% на месечна основа и изнесуваше 8.642 денари. Набљудувано во просек, номиналната просечна нето плата во периодот јануари-август 2003 година во споредба со истиот период од претходната година беше повисока за 5,7%, а реалната просечна нето плата за 4,9% (при просечна стапка на инфлација во првите осум месеци на 2003 година од 0,8%). Притоа, висок просечен пораст на платата е регистриран во дејноста услуги (од 6,8%) и во индустријата (од 3,1%), додека во земјоделството просечната плата беше пониска (за 1,2%).

⁴ Последен расположлив податок од Државниот завод за статистика

⁵ Последен расположлив податок од Државниот завод за статистика

Графикон 8
Просечна нето плата
(промена во %, месец / претходен месец)

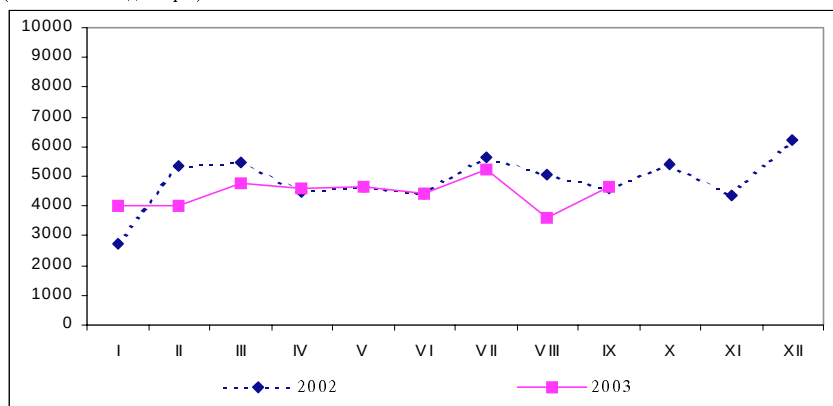

Во август 2003 година, 26,0% од вкупниот број на вработени лица не примиле плата за соодветниот месец, што е за 0,7 процентни поени повеќе од бројот на неисплатени вработени во минатиот месец.

*Во септември 2003 година,
вкупните приходи на
централниот буџет беа
повисоки за 28,0% на
месечна основа...*

Вкупните буџетски приходи во септември 2003 година изнесуваа 4.647 милиони денари и во однос на претходниот месец беа повисоки за 28,0%. Пораст е регистриран кај сите главни приходни категории, при најзабележителен пораст на неданочните приходи (за 3,1 пати, што се должи на високиот прилив од дивиденди од државен имот), со што и нивното структурно учество во вкупната приходна структура се зголеми за 6,5 процентни поени (и услови намалување на структурното учество на даночните приходи). И покрај намаленото структурно учество, даночните приходи се најголема приходна категорија која во анализираниот месец учествува со 87,9% во вкупната приходна структура. Тие остварија пораст од 19,2%, кој е резултат на зголемувањето на приходите речиси кај сите даноци (исклучок се само приходите од акцизите кои бележат пад од 1,8%). Притоа, највисок пораст остварија приходите од данокот на додадена вредност од 47,8% (при што треба да се има предвид ниската споредбена основа од претходниот месец), чие структурно учество се зголеми за 5,0 процентни поени.

Графикон 9
Вкупни приходи на централниот буџет
(во милиони денари)

Кумулативно анализирано, во периодот јануари-септември 2003 година, вкупните буџетски приходи изнесуваа 40.010 милиони денари и во однос на истиот период од претходната година беа пониски за 5,5%. Падот првенствено се должи на пониските даночни

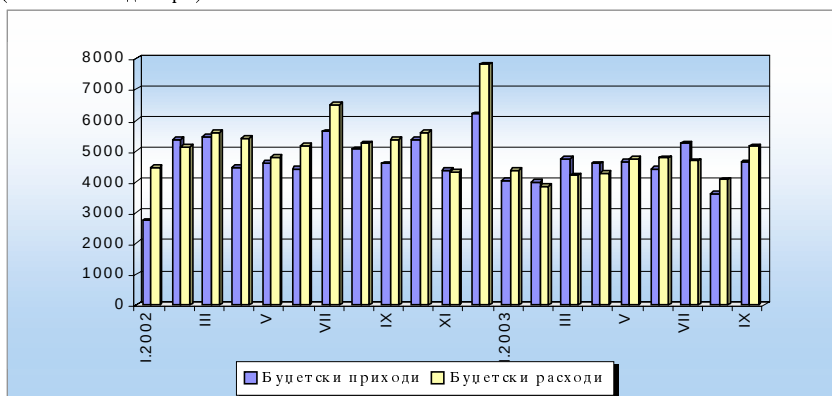
*...и кумулативно пониски за
5,5%*

и капитални приходи за 7,4% и 64,2%, соодветно, додека неданочните приходи беа повисоки за 73,5%. Во рамки на даночните приходи, и покрај регистрираниот пораст кај повеќето приходни категории, различната споредбена основа од претходната година (кога се наплатуваше данокот на финансиски трансакции) се уште се јавува како причина за кумулативниот пад на вкупниот износ на даночните приходи. Падот на капиталните приходи се должи на понискиот износ на приходи од продажба на државно земјиште и нематеријални вложувања. Од друга страна, кумулативниот пораст на неданочните приходи е резултат на високиот прилив од дивиденди од државен имот, што услови зголемување на структурното учество на неданочните приходи во вкупната приходна структура за 3,7 процентни поени.

Графикон 10

Вкупни приходи и расходи на централниот буџет
(во милиони денари)

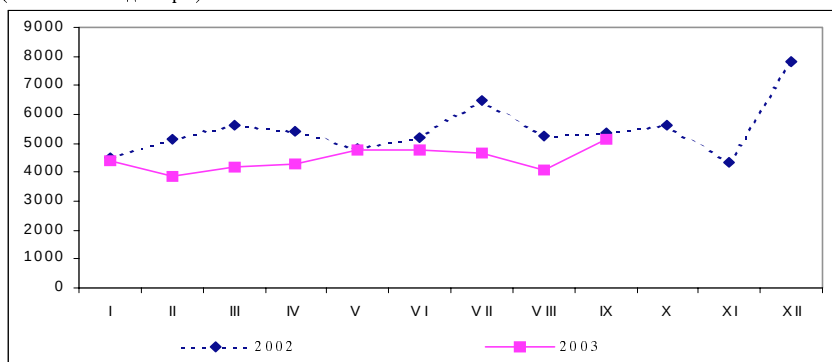

*Зголемување на вкупните
буџетски расходи за 26,7% на
месечна основа...*

Паралелно со месечното зголемување на вкупните буџетски приходи, во септември 2003 година, беа зголемени и вкупните расходи на централниот буџет (за 26,7% и изнесуваа 5.161 милион денари). Порастот се должи на зголемените тековни трошоци (за 11,8%) и на евидентното зголемување на капиталните трошоци (за 3,5 пати, што главно произлегува од зголемените капитални трансфери), што услови зголемување на нивното структурно учество во вкупната расходна структура за 11,2 процентни поени. Во рамки на тековните трошоци (расходна категорија со најголемо структурно учество во вкупните буџетски расходи од 82,3% во анализираниот месец), речиси сите расходни категории остварија месечен пораст, со исклучок на трошоците за стоки и услуги кои беа пониски за 22,6% на месечна основа.

Графикон 11

Вкупни расходи на централниот буџет
(во милиони денари)

*...додека на кумулативна
основа тие беа пониски
за 15,8%*

Во периодот јануари-септември 2003 година, вкупните буџетски расходи изнесуваа 40.208 милиони денари и во однос на истиот период од претходната година беа пониски за 15,8%. Падот главно се должи на намалувањето на капиталните трошоци (за 59,8%). Тековните трошоци беа повисоки за 0,6% (најзастапена расходна категорија во вкупната расходна структура со 92,2% во анализираниот период), што главно се должи на зголемените трошоци за плати и наемнини и за трансфери, додека трошоците за стоки и услуги и камати беа пониски на кумулативна основа.